

महाराष्ट्र विधानसभा
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
शुक्रवार, दिनांक २७ फेब्रुवारी, २०२६
(दुपारी १२-०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे

दोन : कागदपत्र सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे —

वस्त्रोद्योग मंत्री : महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग महामंडळ मर्यादित, नवी मुंबई यांचा सन २०२३-२०२४ या वर्षाचा बावनावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :-

(गुरुवार, दिनांक २६ फेब्रुवारी, २०२६ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु पुढे ढकलण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना क्रमांक - १)

(१) सर्वश्री. सुनिल कांबळे, भिमराव तापकीर, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"पुणे शहरामध्ये वाढत्या लोकसंख्येच्या व रुग्णसंख्येच्या पार्श्वभूमीवर आयसीयू बेडची उपलब्धता अपुरी असल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०२६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले असणे, शासकीय व खासगी रुग्णालयांमधील विद्यमान आयसीयू क्षमतेच्या तुलनेत गंभीर रुग्णांची संख्या अधिक असल्याने उपचारांसाठी प्रतीक्षा करावी लागण्याची स्थिती निर्माण होत असल्याचे निदर्शनास आले असणे, सदर परिस्थितीमुळे आपत्कालीन उपचारांची आवश्यकता असलेल्या रुग्णांना तातडीने आयसीयू सेवा उपलब्ध होण्यात अडथळे निर्माण होत असून रुग्णांचे नातेवाईकांना विविध रुग्णालयांमध्ये आयसीयू सेवा उपलब्ध होण्यासाठी प्रयत्न करावे लागणे, परिणामी आरोग्य व्यवस्थेवर अतिरिक्त ताण येत असून नागरिकांमध्ये अस्वस्थता व असुरक्षिततेची भावना निर्माण होत असणे, वाढत्या शहरीकरणाच्या पार्श्वभूमीवर सार्वजनिक आरोग्य व्यवस्थेची क्षमता वाढवून शासकीय रुग्णालयांमध्ये आयसीयू बेडची संख्या वाढविण्याची आवश्यकता, अत्याधुनिक सुविधा उपलब्ध करून देणे तसेच आवश्यक मनुष्यबळ व वैद्यकीय उपकरणांची पूर्तता करण्याची आवश्यकता, सदरहू बाब विचारात घेऊन नागरिकांना वेळेवर व दर्जेदार आरोग्य सेवा उपलब्ध व्हाव्यात यासाठी शासनस्तरावर आवश्यक नियोजनात्मक व प्रशासकीय कार्यवाही तातडीने करण्याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (२) सर्वश्री. मुरजी पटेल, रत्नाकर गुट्टे, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबईमधील अंधेरी पूर्व व अंधेरी पश्चिमला जोडणारा अंधेरी सबवे हा एकमेव मार्ग असून दर पावसाळ्यात सदरचा सबवे पाण्यात पूर्णपणे जात असणे, किंबहुना सबवेमध्ये पाणी साचत असणे, त्यामुळे अंधेरी पूर्व व अंधेरी पश्चिमेला जोडणारा एकमेव मार्ग बंद होत असल्याने प्रचंड प्रमाणात वाहतुकीची कोंडी होत असणे, अपघात होत असल्यामुळे नागरिकांची व प्रवाशांची सततची मोठ्या प्रमाणात गैरसोय होत असणे, सदरच्या गंभीर समस्यांबाबत प्रत्येक अधिवेशनात चर्चा होऊन त्यावर मार्ग काढण्यात येईल असेच आश्वासन मिळणे, परंतु आश्वासन पाळण्यात शासनाला येत असलेले अपयश, यामुळे जनमानसात तीव्र संतापाची निर्माण होत असलेली भावना, यामुळे अंधेरी सबवेबाबत कायमस्वरूपी तोडगा काढण्याची नितांत असलेली आवश्यकता, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (३) सर्वश्री. विक्रम पाचपुते, प्रविण दटके, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे पर्यावरण व वातावरणीय बदल मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील लग्नसमारंभ, धार्मिक कार्यक्रमांमध्ये कृत्रिम फुले, प्लास्टिक फुगे व कमी दर्जाच्या प्लास्टिक खेळण्यांचा वापर मोठ्या प्रमाणात वाढला असणे, नैसर्गिक फुलांचा तुटवडा असल्याने या वस्तूंना पर्यायी मागणी असून त्याचा मानव आरोग्य, पर्यावरण, प्राणी-पक्षी आणि सार्वजनिक आरोग्य व्यवस्थेवर प्रतिकूल परिणाम होत असणे, रसायनांचे वायू उन्हामुळे बाहेर पडून डोकेदुखी, त्वचाविकार, खाज, लालसरपणा, डोळ्यांची जळजळ, लहान मुलांमध्ये श्वसनाचे त्रास, प्लास्टिक व रंगातील दीर्घकालीन रसायनांमुळे कर्करोगासारख्या धोक्याची शक्यता संशोधनात अधोरेखित होत असणे, पशुधनावरील धोका, गाई, म्हशी व इतर पाळीव प्राण्यांच्या तोंडात कृत्रिम फुले/खेळणी गेल्यास आतड्याचे विकार, पचनसंस्था बंद पडणे, पर्यावरणीय हानी, ड्रास-माशांचा प्रादुर्भाव वाढत असणे, कमी दर्जाच्या किंवा विषारी रसायनयुक्त प्लास्टिक फुले/फुगे/खेळण्यांवर तातडीने बंदी अथवा कठोर नियंत्रण घालण्याची आवश्यकता, पर्यावरण विभागाकडून गुणनियंत्रण तपासणी अनिवार्य करणे, लग्न व कार्यक्रमस्थळी वापरल्या जाणाऱ्या सजावटीच्या वस्तूसाठी नॉन-टॉक्सिक प्रमाणपत्र सक्तीचे करणे, तपासणी व अंमलबजावणी करणे, स्थानिक स्वराज्य संस्था यांनी बाजारातील अशा वस्तूंची नमूना तपासणी करणे, अनधिकृत उत्पादनांवर दरडोई दंड व जप्ती याची स्पष्ट कार्यवाही सूचना देणे, जनजागृती व पर्यायी प्रोत्साहन, नागरिकांना नैसर्गिक फुले, पुनर्वापर योग्य सजावट, फॅब्रिक डेकोरेशन यांचा वापर करण्यास प्रोत्साहन, नैसर्गिक फुलशेती करणाऱ्या शेतकऱ्यांना प्रोत्साहन, अनुदान व बाजारपेठ उपलब्ध करणे, कार्यक्रमस्थळी व विवाह हॉलमध्ये प्लास्टिक सजावट वापरबंदीचे बोर्ड व दंडात्मक तरतुदी लागू करणे, वैज्ञानिक अहवाल व धोरण याबाबत शासनाने तात्काळ करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(४) श्री. संजय मेश्राम, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"नागपूर जिल्ह्यातील उमरेड-मोहपा मार्गावर दिनांक १२ फेब्रुवारी, २०२६ रोजी मुलीच्या बारावी परीक्षेसाठी दुचाकीवर निघालेल्या सुभाष भिवणकर व त्यांची मुलगी यांना ट्रकने धडक दिल्याने झालेल्या अपघातात दोघांचा मृत्यु होणे, धुरखेडा ग्रामपंचायत अंतर्गत कुंभारी, मोहपा या परिसरात मोठ्या प्रमाणावर गिट्टी खदानी असल्याने या रस्त्यावर दिवसभर ट्रक, टिप्पर व ट्रॅक्टर इत्यादी अवजड वाहनांची वाहतूक सुरू असणे, अवजड वाहनांच्या वाहतुकीमुळे रस्त्यावर मोठमोठे खडे होणे, रस्त्यावरील उखडलेली गिट्टी व उडणारी धूळ यामुळे प्रवास जीवघेणा ठरत असून उमरेड-मोहपा हा मार्ग धोकादायक झालेला असणे, या मार्गावरील जड वाहतूक तात्काळ बंद करून या रस्त्याची त्वरित दुरुस्ती करावी व अवैध वाहतुकीवर कठोर कारवाई करण्याबाबत अनेक वर्षांपासून स्थानिक नागरिक व ग्रामस्थानकडून होत असलेली मागणी, यासंदर्भात वारंवार निवेदने देऊनही प्रशासनाकडून कोणतीही कार्यवाही केली जात नसल्याने शासनाबाबत ग्रामस्थांमध्ये निर्माण झालेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

चार : सन २०२५-२०२६ या वर्षाच्या पुरवणी मागण्यांवर चर्चा व मतदान (दुसरा व शेवटचा दिवस)

- (१) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
- (२) पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग
- (३) दिव्यांग कल्याण विभाग

(मतास टाकावयाच्या मागण्यांची सूची स्वतंत्रपणे वितरीत केल्याप्रमाणे)

[चर्चारोध (गिलोटीन) सायंकाळी ०५.३० वाजता]

पाच : शासकीय विधेयक :

पुरःस्थापनार्थ, विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

सन २०२६ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ४ - महाराष्ट्र (पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०२६

सहा : (गुरुवार, दिनांक २६ फेब्रुवारी, २०२६ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री रणधीर सावरकर, अब्दुल सत्तार, अनिल पाटील, सुधीर मुनगंटीवार, अर्जुन खोतकर, मनोज कायंदे, प्रशांत बंब, दिपक केसरकर, चेतन तुपे, सुरेश धस, तानाजी सावंत, शेखर निकम, श्रीमती सीमा हिरे, सर्वश्री रमेश बोरनारे, प्रताप पाटील-

चिखलीकर, चैनसुख संचेती, राजेंद्र गावित, चंद्रकांत नवघरे, डॉ. संजय कुटे, सर्वश्री विजय शिवतारे, राजेश विटेकर, प्रकाश भारसाकळे, राजेश क्षिरसागर, नितीन पवार, श्रीमती श्वेता महाले, श्री. प्रदिप जैस्वाल, श्रीमती सरोज अहिरे, श्री. उमेश यावलकर, डॉ.बालाजी किणीकर, सर्वश्री शंकर मांडेकर, बबनराव लोणीकर, विलास तरे, सुनिल शेळके, संभाजी निलंगेकर-पाटील, अतुल भातखळकर, संजय उपाध्याय, श्रीमती मनिषा चौधरी, श्री. चंद्रदिप नरके, श्रीमती सुलभा खोडके, सर्वश्री मंगेश चव्हाण, नरेंद्र भोंडेकर, डॉ. किरण लहामटे, सर्वश्री प्रवीण दटके, मंगेश कुडाळकर, सचिन पाटील, गोपीचंद पडळकर, किशोर पाटील, राजकुमार बडोले, सुरेश भोळे, शांताराम मोरे, नारायण कुचे, प्रकाश सुर्वे, हरिष पिंपळे, निलेश राणे, राजू तोडसाम, तुकाराम काते, अभिमन्यू पवार, अशोक पाटील, देवराव भोंगळे, चंद्रकांत सोनवणे, श्रीमती देवयानी फरांदे, सर्वश्री बालाजी कल्याणकर, योगेश सागर, समीर कुणावार, सुहास कांदे, श्रीमती मोनिका राजळे, सर्वश्री संजय गायकवाड, सत्यजित देशमुख, श्रीमती मंजुळा गावित, सर्वश्री विक्रम पाचपुते, महेंद्र थोरवे, सुमित वानखेडे, महेंद्र दळवी, सुभाष देशमुख, चंद्रकांत पाटील, डॉ. आशिष देशमुख, सर्वश्री संतोष बांगर, सुनिल कांबळे, राजेश बकाने, डॉ. अतुल भोसले, सर्वश्री दिलीप लांडे, किशोर जोरगेवार, महेश शिंदे, राजेश पवार, आमश्या पाडवी, संतोष दानवे, हिकमत उढाण, राम कदम, संजय केळकर, मिहिर कोटेचा, केवलराम काळे, अॅड.श्रीजया चव्हाण, सर्वश्री बाबुराव कदम-कोहळीकर, राणाजगजितसिंह पाटील, अमोल खताळ, अॅड. राहुल कुल, श्रीमती रंजना जाधव, सर्वश्री अमोल जावळे, आनंद तिडके, डॉ. मिलिंद नरोटे, सर्वश्री मुरजी पटेल, राघवेंद्र पाटील, अमोल पाटील, समाधान आवताडे, डॉ. राहुल आहेर, सर्वश्री सुहास बाबर, राजेश पाडवी, विलास भुमरे, काशिराम पावरा, राजेश मोरे, दिलीप बोरसे, विठ्ठल लंघे, प्रताप अडसड, किरण सांमत, श्रीमती सई डहाके, डॉ. अशोकराव माने, सर्वश्री मोहन मते, राजेंद्र यड्रावकर-पाटील, कृष्णा खोपडे, शरद सोनवणे, विनोद अग्रवाल, शिवाजी पाटील, जितेश अंतापुरकर, किर्तीकुमार भांगडीया, सर्वश्रीमती अनुराधा चव्हाण, नमिता मुंदडा, सर्वश्री रमेश कराड, संजय पुराम, विजय रहांगडाले, समीर मेघे, चरणसिंग ठाकूर, करण देवतळे, भीमराव केराम, तुषार राठोड, तानाजी मुटकुळे, अनुपभैय्या अग्रवाल, अॅड. राहुल ठिकले, सर्वश्री श्याम खोडे, प्रविण तायडे, शंकर जगताप, सिध्दार्थ शिरोळे, देवेंद्र कोठे, विजय देशमुख, हेमंत रासने, भिमराव तापकीर, अमल महाडिक, सुरेश खाडे, राहुल आवाडे, मनोज घोरपडे, सुधीर गाडगीळ, महेश लांडगे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (चर्चा पुढे सुरु व मंत्र्यांचे उत्तर)

"राज्यातील शेतक-यांच्या उत्पन्न वाढीसाठी, शाश्वत शेतीसाठी आणि जागतिक स्पर्धात्मकतेसाठी 'AI for Agri २०२६' ही परिषद शेतकऱ्यांना जागतिक तंत्रज्ञानाची ताकद देण्याकरिता नवा टप्पा ठरणार असणे, कृषी क्षेत्रासाठी स्वतंत्र AI धोरण तयार करणारे महाराष्ट्र हे देशातील पहिले राज्य असणे, 'महाअॅग्री-एआय' धोरण २०२५-२०२९ अंतर्गत शेतीमध्ये आर्टिफिशियल इन्टेलिजन्स, जनरेटिव्ह एआय, ड्रोन आणि रॉबोटिक्सचा वापर सुरु होणार असणे, राज्यात शेतकऱ्यांच्या आयुष्यात क्रांती घडविणारी 'मुख्यमंत्री बळीराजा पाणंद रस्ते योजना' राबविण्याचे धोरण असणे, या योजनेसाठी मनरेगा व इतर १३ विविध योजनांमधून आणि सीएसआर निधीमधून निधी उपलब्ध केला जाणार असणे, या योजनेमध्ये रस्त्यासाठी लागणारी मोजणी आणि पोलीस बंदोबस्ताचे शुल्क शासनाने पूर्णपणे माफ केले असणे, रस्त्याच्या मजबुतीकरणासाठी लागणारे गाळ, माती, मुरुम आणि दगडासाठी कोणतीही रॉयल्टी लागणार नसणे, राज्यात आक्रमक बिबटे, वाघ व अन्य वन्य प्राण्यांमुळे शेतीला धोका निर्माण होत असल्याने या प्राण्यांना शेडयूल १ मधून शेडयूल २ मध्ये आणण्याचा प्रस्ताव शासनस्तरावर विचाराधीन असणे, वन्यजीव हल्ल्यात मृत्यू झालेल्या व्यक्तींच्या कुटुंबातील एका सदस्याला शासकीय नोकरीत सामावून घेण्यात येणार असणे, २०२६ च्या खरीप हंगामापासून वन्य प्राण्यांच्या पिक नुकसानीची भरपाई पंतप्रधान पिक विमा योजनेतून देण्याचा निर्णय केंद्र सरकारने घेतला असणे, भातपिकाला पूर वा अतिवृष्टीचा फटका बसल्यास पिक विमा योजनेतून संरक्षण देण्याचा निर्णय घेतला असणे, पुणे, अहिल्यानगर आणि नाशिक जिल्ह्यात १८०० बिबटे ठेवण्यासाठी जंगलात रेस्क्यू सेंटर उभारण्याचे धोरण असणे, या विषयासंदर्भात शासनाने करावयाची अधिकची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

सात : (गुरुवार, दिनांक २६ फेब्रुवारी, २०२६ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री आदित्य ठाकरे, विजय वडेद्वीवार, जयंत पाटील, भास्कर जाधव, नाना पटोले, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, श्री. सुनिल प्रभू, डॉ. नितीन राऊत, सर्वश्री रोहित पवार, दिलीप सोपल, अमीन पटेल, संदिप क्षिरसागर, अजय चौधरी, अस्लम शेख, बापूसाहेब पठारे, डॉ. राहुल पाटील, सर्वश्री अमित देशमुख, रोहित पाटील, कैलास घाडगे-पाटील, डॉ. विश्वजीत कदम, सर्वश्री उत्तमराव जानकर, सुनिल राऊत, अमित झनक, नारायण पाटील, संजय पोतनीस, शिरीषकुमार नाईक, अभिजीत पाटील, नितीन देशमुख, संजय मेश्राम, राजू खरे, वरुण सरदेसाई, डॉ. ज्योती गायकवाड, सर्वश्री अनंत (बाळा) नर, हेमंत ओगले, हारुन खान, विकास ठाकरे, महेश सावंत, साजिद खान पठाण, मनोज जामसुतकर, रामदास मसराम, गजानन लवटे, अनिल मांगुळकर, सिध्दार्थ खरात, संजय देरकर, बाबाजी काळे, प्रविण स्वामी, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :

"माहे जानेवारी, २०२५ आणि जानेवारी, २०२६ मध्ये दावोस येथे झालेल्या आंतरराष्ट्रीय आर्थिक परिषदेत राज्यातील अनुक्रमे १५.७० लाख कोटी आणि ३७.२७ लाख कोटी रुपयांचे ५४ आणि ५१ सामंजस्य करार करण्यात येणे, यापैकी एकही नवीन उद्योग राज्यात उभारला न जाणे, राज्यातील टाटा एअरबस, वेदांता फॉक्सकॉन, सॅफ्रेन, बल्कड्रग पार्क, पाणबुडी इत्यादी अनेक प्रकल्प राज्याबाहेर गेल्यामुळे नवीन रोजगार निर्मितीवर आलेली मर्यादा, परिणामी राज्यात सुमारे ७१ लाख बेरोजगारांची नोंद असणे, राज्यात विविध योजनांचा निधी रखडलेला असून त्यामुळे राज्यातील शेतकरी, सर्वसामान्य नागरिक व लाभार्थी यांच्यावर त्याचा थेट परिणाम होत असणे, नियोजन विभागांतर्गत विविध योजनांचा निधी रखडल्याने कंत्राटदार व कामगार यांच्यावर आर्थिक ताण निर्माण होत असणे, परिणामी राज्यातील विकास कामांचा वेग मंदावलेला असणे, राज्यातील विकास योजनांना निधी उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता, राज्यातील नगरपालिका महानगरपालिकेचा कारभार मागील अनेक वर्षांपासून प्रशासकाच्या मार्फत चालू असल्याने प्रशासनावर नसलेला वचक त्यामुळे वाढलेला भ्रष्टाचार आणि नागरी सोयींचा उडालेला बोजवारा, विविध मेट्रो प्रकल्पांत झालेल्या आणि होत असलेल्या निकृष्ट बांधकामामुळे होत असलेले अपघात, MMRDA, CIDCO यासारख्या महामंडळाची ढासळलेली आर्थिक परिस्थिती, विविध शहरांचे रखडलेले हद्दवाढीचे प्रस्ताव, विकास आराखड्याचे प्रस्ताव यामुळे कुंठित झालेला शहरांचा विकास, अमृत योजनेंतर्गत निधी नसल्यामुळे रखडलेले पाणीपुरवठा व इतर विकास कामांचे प्रकल्प, पुणे विमानतळा शेजारून जाणारा रस्ता भविष्यात बंद होण्याची शक्यता असल्याने ५०९ चौक ते कलवड मार्गे धानोरी-लोहगाव रस्त्याला जोडणारा कलम २०५ अंतर्गतचा रस्ता प्रलंबित असणे, शासनाने याबाबत करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

अशासकीय कामकाज

(बैठकीच्या अखेरचे २ १/२ तास)

आठ : अशासकीय विधेयक :-

पुरःस्थापनार्थ :-

श्री. अमित साटम, वि.स.स. यांचे सन २०२६ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५ - महाराष्ट्र भविष्य कल्याण विधेयक, २०२६

नऊ : अशासकीय ठराव (म.वि.स. नियम १०६ अन्वये) :-

(मंगळवार, दिनांक २४ फेब्रुवारी, २०२६ रोजी बॅलटद्वारे काढण्यात आलेल्या अशासकीय ठरावांच्या सूचना) (क्रमांक १ ते ३)

(१) श्री. अतुल भातखळकर, वि.स.स. यांचा ठराव क्र. ४१

"राज्यात देशी खेळांऐवजी इतर खेळांमध्ये लक्षणीय वाढ होऊन खेळाडूंचे देशी खेळांकडे झालेले दुर्लक्ष, त्यामुळे राज्यात देशी खेळ टिकून राहण्यासाठी विशेषतः ग्रामीण भागातील होतकरू व तरुण खेळाडू, देशी खेळांमध्ये मोठ्या प्रमाणात आकर्षित होऊन त्यांच्यामध्ये असलेल्या क्रिडा नैपुण्याला वाव

मिळण्यासाठी विशिष्ट प्रोत्साहनपर योजना राबविण्याकरिता शासनाच्या क्रिडा धोरणामध्ये आवश्यक ते बदल करण्यासाठी धोरणात्मक निर्णय घेण्यात यावा, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करित आहे."

(२) श्री. भिमराव तापकीर, वि.स.स. यांचा ठराव क्र. २९

"पुणे शहरातील मुळा-मुठा नद्या आणि इतर जलस्रोत गंभीर प्रदूषित असणे, अपुरी सांडपाणी प्रक्रिया क्षमता, अनधिकृत बांधकामांमुळे नद्यांमध्ये सांडपाणी मिसळणे, पाणीपुरवठ्याचे असमान वितरण (काही भागात ६०० लिटर तर काहीत १०० लिटर प्रति व्यक्ती), खडकवासला आणि इतर धरणांमधील प्रदूषण वाढणे, यामुळे पिण्याच्या पाण्याची गुणवत्ता धोक्यात येणे आणि आरोग्य समस्या निर्माण होणे, नद्यांचे पुनरुज्जीवन आणि सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्पांना (जसे JICA) गती देणे आवश्यक असणे, तरी शासनाने पुणे शहर आणि जिल्ह्यातील नदी प्रदूषण रोखण्यासाठी आणि पाणीपुरवठा समान व न्यायपूर्ण करण्यासाठी तातडीने कालबद्ध योजना राबवावी, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करित आहे."

(३) श्री. अनिल मांगुळकर, वि.स.स. यांचा ठराव क्र. ८९

"राज्यात उद्योग जगतात मोठ्या प्रमाणात स्थानिक भूमीपुत्रांना रोजगार उपलब्ध न होणे, उद्योगांमध्ये भूमीपुत्रांची संख्या नगण्य असल्याने राज्यात बेरोजगारांची संख्या प्रचंड प्रमाणात वाढणे, राज्यातील सेवायोजन कार्यालयांमध्ये लाखो तरुणांनी नोकरीसाठी केलेली नोंद, उद्योगांमध्ये भूमीपुत्रांना नोकऱ्या देण्यास शासन अपयशी ठरल्याने राज्यातील सुशिक्षित तरुणांमध्ये पसरलेले नैराश्य, राज्यातील शासकीय, निमशासकीय तसेच खाजगी आस्थापनांवरील कार्यालयांमध्ये नोकरी देतांना स्थानिक भूमीपुत्रांना प्राधान्याने नोकरीत घेण्यासाठी शासनाने धोरणात्मक निर्णय घ्यावा, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करित आहे."

(४) श्री. सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचा ठराव क्र. १५

"देशाला स्वातंत्र्य मिळण्याकरिता लढा देऊन त्यासाठी काळ्या पाण्याची शिक्षा भोगून जनतेला मातृभूमी प्रेमाची ज्वलंत विचारसरणी देणारे व क्रांतीकारकांचे प्रेरणास्थान असलेले स्वातंत्र्यवीर विनायक दामोदर सावरकर यांना मरणोत्तर "भारतरत्न" प्रदान करण्याबाबत राज्य शासनाने केंद्र शासनाकडे आग्रह धरावा, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करित आहे."

विधान भवन :

मुंबई,

दिनांक : २६ फेब्रुवारी, २०२६.

जितेंद्र भोळे,

सचिव-१,

महाराष्ट्र विधानसभा.